

MŪSŲ LIETUVA

Nr 49 (1323) XXV 1973 M. GRUODŽIO-DEZEMBRO 6 D. 60 centavų
R. Juatindiba, 20 - Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP. Tel. 273-0338

Pasaulyje

EGIPTAS IZRAELIS

Laužo paliaubas. Jau pora dienų kovoja sirijiečiai su izraelitais, pavartodami ir sunkiąją artileriją ir tankus. Apsišaudė ir egiptiečiai su žydais. Kaip įprasta kiekvieną pusę kaltina kitą, kad ta pirmoji pradėjusi šaudyti.

ISTRIGO DERYBOS

Egiptas nutraukė pasitarimus su Izraeliu, kadangi negali susitarti dėl atitraukimo kariuomenių iš dabartinių pozicijų.

Izraelis siūlo abiem kariuomenėm atsitraukti į senas pozicijas kurias turėjo prieš karą. Izraelis atpleistų Suezio kanalo vakarinėje užkariautas pozicijas, o Egiptas rytinį jo krantą.

Egiptas su tuo nesutinka. Jis negalys pasitraukti iš savo paties atkariautų žemių. Tik Izraelis turės išsinešdinti iš užimtos Egipto teritorijos. Kadangi nė katra pusė nenusileidžia, tai derybos nutrūko ir jau įvyko artilerijos apsišaudymai.

Š. AMERIKA. Niksonas ir jo užsienio reikalų sekretorius H. Kissingeris iš kailio neriasi vėl užmegsti pasitarimus ir pradėti derybas dėl nuolatinės taikos. Nes jei tos neprasidės dar šį mėnesį, yra pavojus įsiliepsnoti naujam karui.

Kissingeris vėl pasileido naujon kelionėn pas arabus ir žydus. Apilankysias Egipte, Sirijoje, Libane, Saudi Arabijoje ir Izraelyje.

SOV. RUSIJA

Neribotam laikui sovietai atšaukia iš Urugvajaus savo ambasadorių todėl, kad prez. Bordaberry panaikino komunistų partiją. Ji čia buvo labai stipri. Ir lietuviai komunistai Urugvajuje buvo vieni iš stipriausių.

ARGENTINA

Vis negaluoja prez. Perono sveikata. Tuo pasinaudoja kraštutiniai jo partijos nariai, užmušinėja griebia ne tik sau priešingus tos pačios partijos narius, bet ir užsieniečius fabriky direktorius. Nužudė Fordo fabriko direktorių. Jau poros užsieniečių įmonių visi direktoriai su šeimomis apledo Argentiną ir apsigyveno Urugvajuje.

Sklinda gandas, jog esą stiprių nepasitenkinimo ženklų Argentinos kariuomenėje, vyksta generolo pasitarimai. Ar tik jie vėl nepašalins Perono iš prezidentūros, kai jis yra nepajėgus valdyti, o jo žmonelė Isabelita, viceprezidentė, nėra tikusi politiniam ir valdžios darbui.

MIRÉ IZRAELIO KŪRĖJAS

Šią savaitę palaidotas žydų valstybės įkūrėjas, pirmasis ir eilę metų buvęs ministras pirmininkas. Jo nuopelnai žydų tautai ir valstybei tikrai yra dideli. Iki pat mirdamas jis manė ir sakė, jog žydai parodė savo galybę, turi pasitraukti iš visų užimtų arabų žemių ir derėtis dėl pripažinimo bei užtikrintos taikos. Tos jie nepasieksią pasilaikydami arabų žemes.

KANKINO KARO NELAISVIUS

Dienraštis „Jeruzalės Paštas“ skelbia, kad egiptiečiai kankinę visus jų nelaisvėn patekusius žydus karius. Daugelį jų sužaloję. Daug mirė, neatlaikydami kankinimus. Izraelio valdžia renkanti tikrus tų kankinimų įrodymus ir skųsianti Egiptą Jungtinėms Tautoms.

Izraelio karo vadovybė tas žinias nei patvirtina, nei paneigia.

AUSTRIJA. Viena.

40 žydų įsiveržė ir užėmė Sov. Rusijos ambasadą, reikalaudami visų grįžti Rusijon. Jie esą nusivylę gyvenimu Izraelyje. Tokių grįžti norinčių žydų Austrijoje esą apie 400. Bet sovietai nebenori įsileisti.

JUNGTINĖS TAUTOS PRIPAŽINO LAISVĖS KARUS

Šiomis dienomis Jungt. Tautos priėmė rezoliuciją, kuria pripažįsta tautoms teisę kovoti už savo

KGB organų veikla Kauno kunigų seminarijoje

(Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 3)

1970.IV.14 laikraštyje „Vilnis“ buvo įdėtas Religijų reikalų įgaliojimo Rugienio pasikalbėjimas su E. Baleišiu. Štai ką jis papasakojo apie Kauno kunigų seminariją:

„Tarpdiecezinė Kunigų seminarija veikia Kaune. Jos vadovybę ir dėstytojus skiria Lietuvos ordinarai. Kandidatas į šią mokyklą turi gauti parapijos klebono rekomendaciją. Seminarijos vadovybė sprendžia, ar jaunuolį priimti į seminariją, atsižvelgdama į šį rekomendacinį raštą, kandidato pristatytą brandos atestatą, jaunuolio asmenybę. Numatytus priimti kandidatus seminarijos rektorius daktaras Viktoras Butkus derina su seminarijos globėju Jo Ekscelencija Kauno Arkivyskupu jos apatšališkuoju administratoriumi vyskupu Juozapu Labuku. Kunigų seminarijos, kaip ir visų katalikiškų universitetų, programą nustato Studijų Kongregacija Romoje. Mokslas čia trunka penkerius metus. Seminarijos auklėtiniai nemokamai ir negražinamai gauna visą išlaikymą, kuris padengiamas tikinčiųjų aukomis...“

Kaip trukdoma stoti į seminariją

Kadangi Rugienis nutylėjo apie savo ir KGB organų veiklą seminarijoje, tai jo pasikalbėjimą tenka papildyti.

Jau vidurinėje mokykloje besimokantį jaunuolį, jei išryškėja jo ketinimai mokytis Kunigų seminarijoje, stengiamasi paveikti, kad pasirinktų kitą profesiją. Mo-

laisvę visomis priemonėmis, neišskiriant nė ginklų.

Šitoks nusistatymas ras stiprų atgarsį visame prislėgtųjų pasaulyje. Nepranešta, ar Rusija irgi bal-

kyklos vadovybė, kartais rajono vykdomojo komiteto pareigūnai pataria stoti į kitą aukštąją mokyklą, žada net padėti. Jeigu agitacija nieko nepadeda, kartais bandoma apsunkinti brandos atestato egzaminų laikymą, kad būsimasis kandidatas gautų pataisą ir jam bent vieneri metai susitrukdytų. Kartais mokyklos vadovybė nenori į rankas atiduoti brandos atestato, pasisūlydama jį pasiūsti su savo rekomendacija, kurią nors aukštąją mokyklą. Kai nepavyksta atkalbėti, mokyklos vadovybė kai kada prašo jaunuolį stoti į seminariją po kelių metų, iš kokios kitos įstaigos, nes šitokiu būdu tikisi lengviau išsisteisinti prieš rajonines ir respublikines įstaigas dėl savo „blogos auklėjimo darbo“.

Kad sutrukdytų jaunuoliams keltą metų įstoti į seminariją, nuo 1954m. seminaristams reikia atlikti karinę tarnybą. Būna atvejų, kai karinis komisarijatas keltą metų atideda šaukimą į kariuomenę ir kandidatas neturi teisės stoti į seminariją.

KGB organų įsakymu, seminarijos vadovybė privalo referuoti sugumo organus, kai tik kandidatas peržengia seminarijos slenkstį. Yra ne vienas faktas, kai kandidatai pradedami valdžios organų varginti tuoj po pasirodymo seminarijoje, nors nebuvo palikę net pareiškimo būti priimtais.

Ko negalima priimti

Rugienis yra nurodęs seminarijos vadovybei kokių kandidatų pareiškimus visiškai negalima

Bus daugiau kitame numeryje

savo už tą rezoliuciją, ar prieš ją. Kiek tautų Rusijoje nori nusikratyti jos jungo. Dabar jų kova bus pripažinta teisėta.

SMAGUS IR LINKSMAS

NAUJŲJIŲ MIETŲ SUTIKIMAS

SAJUNGOS-ALIANČA RŪMUOS-R.LITUANIA 67

Pradžia 22 valandą, gruodžio 31 dieną, pirmadienį.

Užsisakykite vietas iš anksto. Tel. 935470; 273-5851; 278-6500

LAISVAME PASAULYJE

Jubiliejinėj stovykloje vėliavų aikštėje, iškilmių dalyviai per vėliavos nuleidimą.

Šv. Kazimiero mokyklos kanklininkų būrelis, vadovaujamas O. Mikulskienės, išpildęs meninę programą motinos dienos minėjime. Tarp kanklininkų sėdi muz. A. Mikulskis, O. Mikulskienė, ir mokyklos vedėjas Pr. Karalius. J. Garlos nuotrauka

ČIKAGOJE YRA OPEROS CHORAS, DAINAVOS ANSAMBLIS, VYČIŲ CHORAS, PARAPIJŲ CHORAI, MERGAIČIŲ „AIDUČIŲ“ CHORAS, IR JAUNIMO CENTRO CHORAS
JAUNIMAS DAINUOJA MOKYKLOSE, SUSIRINKIMUOSE

Linksmumas sklinda Dainavoje moksleivių kursuose. Kursuose dalyvavo Aleksandras Pakalniškis, Aldona Rušenaitė, Rimas Juozaitis, Onytė Kliorytė, Kęstutis Šimaitis, Arūnas Bielinis, Elenutė Razgaitytė, Rimas Čepulis, Audronė Banionytė, Birutė Kutkutė, Karolė Veselkaitė, Edmundas Kasputis, Aldona Mikailaitė, A. Žabas, A. Čepas, A. Aušrotaitė, L. Kriksčiūnaitė, Astra Ruzgaitė, Petras Sandanavičius, Neringa Vindasiūtė, Birutė Venclovaite, Alberta Astraitė, Nijolė Beniušytė, Dainora Juozapavičiūtė, Dana Roženaitė, Algis Majauskas, Vytautas Narutis, Stefa Brizgytė, Vytautas Maciūnas, Regina Pliodžinskaitė, Kęstutis Sušinskas, Raminta Vaitėnaitė, Roma Jasinevičiūtė, Kristina Aželytė, Jonas Nakas, Aida Smalinskaitė, Milda Baltrušaitytė, Birutė Baltrušaitytė, Eugenijus Girdauskas, P. Kolyčius, R. Puteris, I. Janeliūnaitė, R. Kolyčiūtė, B. Aušrotaitė, G. Marcinėnaitė, Aušra Kregždytė, Joana Kuraitė, Rūta Rastonytė, Darija Deksnytė, Kristina Gedrimaitė, Rimas Sakalas ir Ona Milišauskaitė. Antroje eilėje vadovybė ir paskaitininkai: iš kairės — Paulius Alšėnas, Antanas Razgaitis, Laima Underytė, Eligijus Sužiedėlis, Milda Pakalniškytė, Antanas Sabalis, Rimas Laniauskas, kun. Stasys Yla, dr. Adolfas Damušis, seselė Ignė Vaidevūtis Valaitis, Indrė Damušytė ir Laima Gustainytė.

NERONAS KANKLIAVO ROMAI DEGANT- AR IR MES TAIP KANKLIUOSIM?

Iš senosios Romos imperijos yra užsilikęs apsakymas, kaip jos imperatorius Neronas kankliavęs, žiūrėdamas nuo kalno į degančią sostinę Romą. Tas pavyzdys taikomas tais atvejais, kai žmogus ar organizacija ar visuomenė užsiima antraeiliais šalutiniais reikalais, prarasdami pačią esmę, kuri ir tam antraeiliumi dalykui duoda vertę ir prasmę.

Šiame rašinyje norim pritaikyti tą apsakymą Brazilijos lietuvių religinei padėčiai.

Prasidėjus 1926 metais masinei lietuvių imigracijai Brazilijon, truko pora metų iki atvyko pirmasis lietuvis kunigas. Net ir „nebažnytininkų“ rašyti straipsniai ir knygos pabrėžia, kad tas kunigo pavėluotas atvykimas pasunkino lietuvių vienybę ir įsikūrimą. Vėliau ilgus metus S. Paulyje ir Rio darbavosi paprastai 3 kunigai.

Prieš 40 metų čia buvo tik viena parapija visai kone 50 tūkstančių lietuvių kolonijai. Dabar parapijų yra trys. Lietuviams tar nauja trečdalis 25-ių Brazilijoje esančių lietuvių kunigų. Nežiūrint padidėjusio kunigų skaičiaus, jų amžiaus vidurkis pakilo nuo 50 metų 1953 metais iki 58 šiais 1973 metais. Tik du kunigai yra jaunesni negu 50 metų.

Ir kai Roma, šiuo atveju Lietuva, ar dar aiškiau kalbant, Brazilijos lietuviai dega, mūsų žmonės griebiasi kankliuoti įvairiomis, nesuderintomis stygomis. Vieni nebedalyvauja parapijose, kadangi kuris tai kunigų ką tai pasakęs. Kitų tarpe isigalėjusi mada apkalbėti kunigus, lyg neturėtų ir nerastų įdomesnio ir naudingesnio užsiėmimo savo kūrybiniams gabumams išvystyti. Atrodo esama ir tokių, kuriems labai patinka „kunigiena“ t.y. kunigo mėsa, anot prancūzų, todėl juos ir ēda, iki pat kaulų nugriauždami. (Manger du curé). Dar kiti šoka kovoti už kurią nors religinio gyvenimo pakaitą, bet taip aršiai, kad gali pražudyti patį reikalą. Dar kiti, nugašdinti prieš dešimtį metų įvestais visuotiniame katalikų pasauly pakeitimais, mano, kad juos mūsų bažnyčiose prasimanė lietuviai kunigai. O daugelis prisiklausę tokių „kankliavimų“, visai pasitraukė iš darbo lauko, gal nepasitikėdami savo krikščionišku sugebėjimu ir tautinės vienybės pareiga visokiais būdais taikyti, sutaikyti ir apjungti lietuvių visuomenę.

Tariantis ir svarstant reikalus posėdžiuose, susirinkimuose ir draugų tarpe, būtų pravartu prisiminti esminį Brazilijos lietuvių religinį reikalą: O jis yra: turėti tinkamai ir plačiai aptarnaujamas lietuviškas parapijas.

Prie šio esminio reikalo priklauso ir ne tik dabar čia gyvenančių lietuvių kunigų likimas (ar jie čia pasiliks, ar nepasiliks), bet ir iš viso lietuvių kunigų ateitis. Daugiur išėivijoje keliami balsai susirūpinti lietuvių kunigų ir vienuolių prieaugliu.

Kadangi Brazilijoje trūko ir labai trūksta savų kunigų, tai kiti kraštai, ypatingai Europos ir Š. Amerikos, atsiuntė čia savo užaugintus kunigus. Jie sudaro 40 nuošimčių visų krašte besidarbuojančių dvasininkų. O tokioje Amazonėje net 90 procentų kunigų yra užsieniečiai.

Šiomet lietuviu šv. Kazimiero kolegija Romoje įšventė du kunigu – vieną vokiečių ir vieną italų. Abu moka gerai lietuviškai ir jau darbuojasi lietuvių parapijose. Argi Brazilijos lietuviai katalikai tol „kankliuos“, kol į jų lietuviškas parapijas teks atsiųsti kitataučius jiems lietuviškai aptarnauti? A.S.

TIK JAU NEPYKITE!

Už ką?

Tik įsižiūrėkim į 2 ir 4 psl. pa veikslus. Regim kitų kraštų lietuvišką jaunimą gausiai lankančių mokyklas, dainuojančių choruose, vaidinančių, priklausančių organizacijoms, dalyvaujančių, ku suose, stovyklaujančių šimtais, kankliuojančių ir net pavieniai pasirodantį. Rodo tie paveikslai tėvus drauge su jaunimu pri-

pildančius parengimų sales, kaip ažuolus sportininkus, ir tt, ir tt.

O kokiais jaunimo skaičiais galim pasigirti mes, Brazilijos lietuviai? Taip, Nemunu ir Žilvičiu galim pasididžiuoti. Tai ir viskas. O jų yra tik mažytis nuošimtis lietuviškojo kraujo jaunimo. Kur visa kita jaunoji karta? Ar regim ją ateinančią pasi-

géréti Nemuno ir Žilvičio tautiniais šokiais, kuriais gėrisi net brazilų visuomenė? Ar regim jų chorų koncertuose, vaidinimuose (kurie yra tokie reti – vienas du per metus)? Kiek jau nimo regim Zelinos chore? Kiek vaikų ir jaunimo lanko lituanistinę mokyklą? Kiek lietuviškas pamaldas?

O BELS IR OBUOLIAI

Sena mūsų tautos išmintis sako, jog „Obuolys netoli rieda nuo obelies“. Jei lietuviško jaunimo tiek maža tematyti lietuviškuose parengimuose ir pamaldose, tai ar ne todėl, kad maža tesimato tuose parengimuose jaunosios kartos motinų ir tėvų? Maža tesimato jų ir bažnyčiose. Vaidinimų, koncertų, minėjimų pasižiūrėt ateina senoji karta, kurios amžius sukasi apie 55-70 metų ašį. Tas pats poros, trejtos šimtelio būrys dalyvauja ir remia lietuviška kultūrinį darbą.

Pajėgioji, dabar savo vaikus auginanti karta yra dingusi iš lietuviškojo kultūrinio gyvenimo, išskiriant mažytes keletu šeimų išimtis. Ir kas liūdniausia, tai yra tas, kad dingusiųjų skaičių yra kokie 95 procentai mūsų buvusios šviesuomenės, mokytojų arba inteligentų. Ne, ne Lietuvos aukštesnes mokyklas lanke

„inteligentai“ suka lietuviškojo gyvenimo ir kultūros ratą Brazilijoje (vėl išskyrus vieną kitą laimingą išimtį), o paprastosios darbo ir vargo pelės, tos mūsų senosios mamytės ir tėvukai, vadovaujami keletu kunigų.

Brazilijos lietuviškoji inteligentija, man atrodo, nuėjusi senosios mūsų tautos bajorijos keliu – atsiskyrusi nuo liaudies mašes, užsidariusi savo mažame ratelyje ir lietuviškai kultūrai visai bergždžia tapusi.

Jei kam toks mano teigimas atrodo perdėtas, tai drįstu provokuoti nurodyti, kokius apčiuopiamus ir visiems regimus kultūrinius dalykus s ji dirba, ar nors remia, per paskutinius 10 metų.

Jei tai yra tiesa, tai ar yra ko stebėtis, kad lietuviškame gyvenime tiek maža tesimato jaunimo? Obuoliai netoli rieda nuo obelies. Tai patvirtina ir to mažo lietuviškame gyvenime dalyvaujančio jaunimo pavyzdys. Jų tėveliai ir mamytės dalyvavo ir dalyvauja. Tai byloja ir antro ir ketvirto puslapių nuotraukos šiame M.L. nušmeryje.

Nepykit, kad tie paveikslai sukėlė manyje tokias negiedrias mintis. Bet ar tai netiesa?

J. Kidykas

LIETUVIAI IMIGRANTŲ DIENOJE

São Paulo lietuvių atstovai dalyvavo trečioje Imigrantų dienos šventėje, kurią organizuoja São Paulo arkivyskupija pirmąjį Advento sekmadienį. Gruodžio 2, kardinolas Paulo Evaristo Arns praleido ištisą popietę su dvidešimt penkių tautų dalyviais Švč. Sakramento bažnyčioje ir salėje, Paraiso.

YPATINGOS MIŠIOS

Skaitymai buvo parinkti šiai progai: iš Pradžios knygų apie Abraomą, palikusį savo žemę ir keliavusį į ją, į kurią Dievas jį kvietė; iš Laiško Efeziečiams, pritaikytą imigrantams kurie savo darbu, vienybę ir vertybėmis kuria naują visuomenę, geresnį pasaulį ir skaidriau švytinčią Bažnyčią. Mato evangelija pabrėžė, visu pašaukimą skelbti Kristų pasauliui.

Tikinčiųjų malda ypač lieté imigrantus: šeimų vienybę ir dorumą, nors gyvena toli nuo savo mylimųjų; imigrantų kapelionus, kad jie džiaugsmingai ir veiksmingai tarnautų; už tuos, kurie jaučia pašaukimą dirbti emigrantų tarpe; už imigrantų jaunimą, kad savo darbu ir mokslu statytų tobulesnę visuomenę; už valdžios įstaigas, kad jos stengtųsi pagerinti imigranto padėtį pagal jo teises ir siekius; kad išaugtų geresnė bendruomenė tiek žemiškųjų, tiek dvasišku gėrybių; kad imigrantai jautu savo žmogiškąjį ir krikščioniškąjį

vertingumą: už mirusius imigrantus.

„IMIGRACIJOS PALAIMA“

Kaip ir visada, arkivyskupas taikliai ir švelniai pabrėžė krikščioniškąsias vertybes ir pašaukimą imigrantams ir jų kunigams.

Jis ragino imigrantus neatsisakyti, o kaip tik toliau vystyti tas vertybes, kurios privertė juos išvykti iš savo krašto ir apsigyventi naujame; ypatingai žinodamas, kad daugelis dalyvaujančių kraštu nėra laisvi. Imigraciją pavadino palaima, kuri praturtina São Paulo. Brazilija, Brazilijos Bažnyčią darbščiais ir rūpestingais gyventojais. Bažnyčia turi pareiga kartu su savaisiais keliauti, būti ir dirbti ten, kur imigrantai isikuria.

NE VARTOTOJŲ BENDROVĖ

Kardinolas Arns imigrantus, jų vaikus ir palikuonis išpėjo, kad jų religinės bendruomenės neturi būti „vartotojų bendrovės“ (sociedade de consumo), kuriom kunigas viska daro ir viską parūpina, o žmonės tik priima, bet kad kiekvienas imigrantų palikuonis turi pareigą veiksmingai prisidėti prie darbo už bendrą gerbūvi.

Aukojimo eisenoje įvairių tautų atstovai, iskaitant ir lietuvius, atnešė Mišioms vandenį, vyna, duona.

Tesinys 9 psl.

DAINUOJA NET IR TAU-
TINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIAI
KAIP ČIA ŠALIA RE-
GIMA ČIKAGOS „GRAN-
DIES“, IR KLEVELANDO
„GRANDINÉLÉ“, IR KITI.
JAUNA ŠIRDIS, LIETUVIO
ŠIRDIS, VERŽTE VERŽIAS
IŠSILIETI DAINA,
DAINA YRA KILNIOS ŠIR-
DIES GIRDIMAS BANGA-

???????

AR BESUSKAMBĖS
KADA NORS SĖO
PAULE LIETUVIŠ-
KO JAUNIMO CHO-
RO LIETUVIŠKA
DAINA?

Rugsejo mėn 15 d Jaunimo Centro didžiojoje saleje iškilmingai buvo atsiesta tautiniu šokiu „Grandies“ 10-ties metų veiklos sukaktis. Akademine programos dalį pradėjo L. Kraučeliūnė, nesdama į sceną eilę sveikintojų ir gražų jaunimo būrį. Pirmojo mėn mėnėje dalyje „Grandies“ jaunimo choras vad. J. Mielulio išpildė kelias liaudies dainas, o vėlesnėje – gražsciai su išjautimu pasoko tautiniu šokiu pūn.

Jaunimo Centre

Šlaurės Amerikos lietuvių krepšininčių rinktinė, rungtyniavusi praėjusią vasarą su kaikiurių Europos kraštų geriausiom komandom. Nuotrauka Z. Degučio.

Laimutė ir Birutė Naureckaitės dainuoja atliekant programą L. B. Brigten parko apylinkės vakarieneje. Akompanuoja Emilija Pakštaitė. Nuotrauka P. Maletos

Kultūrą gerbiančių ir ją mylinčių tėvų vaikai taip pat myli kultūrą ir todėl ne tik mokyklose mokinas būtinius dalykus, bet šalia mokyklos groja, šoka, dainuoja, vaidina, sportuoja, taip vispusiškai save lavina.

Dalia Kavaliūnaitė koncerto metu Grandinėlės Pietų Amerikos išvykoje. N-ka A. Saulaičio

Sveikos dvasios gerai tėvų auklėtas jaunimas veržte veržiasi į mokslus, į meną, nesitenkina vidutinišku.

Danutė Ruminaitė dažnai atlieka programą parengimuose ir televizijoje. Ji puikiai skambina kanklėmis, gitara ir dainuoja. Jos tėvelis pats dirba koncertines kankles ir gitaras. Nuotrauka M. Nagio

Jaunystės Aidas

KALĖDOS

Pagal gražius lietuvių papročius renkamos Kūčių vakarą prie bendro stalo, simbolizuojančio šeimos altorių. Jaučiame Dievą savo tarpe, mūsų širdys pilnos meilės ir atsiveria kitiems. Saugiamės vieni kitų, vieni kitiems atleidžiame ir linkime viso geriausio.

Nuolat skubėję, karščiavęsi ir rupinęsi, sustojam valandėlei Švento Vakarą išgyventi. Jėzaus gimimo paslaptis mus iš naujo giliai jaudina. Klausomės trumpas, bet nepaprastai aiškios evangelijos tartum pirmą kartą, nes visuomet stebina jos nuostabi prasmė.

Jau kuris laikas gyvenome kalėdinėm nuotaikom: tvarkėme ir puošėme namus, gal parsivežėm eglutę, klausėmės giesmių, sustodavome prie Prakarėlių mieste arba ruošėme Prakarėlę namie, jautriai atsiliepėme į draugų sveikinimus, kuriuose kartais rasdavome plotkelės gabalėlį, rinkome dovanų artimiesiems ir draugams. Pažvelgę į dangų Kūčių vakarą, tartum tikėjomės pamatyti žėrinčią žvaigždę, kuri, Kristui gimus, nugąsdino piemenis laukuose, ir išgirsti angelus giedant aukštybėse.

Kūčių vakarą daug nuostabių dalykų gali atsitikti — juk žmonės iš senovės tiki, kad net gyvuliai vidurnaktį prakalba žmonių kalba, paprastas vanduo vieną akimirką virsta vynu ir įvairūs daiktai mums padeda žvelgti į ateitį.

KŪČIOS

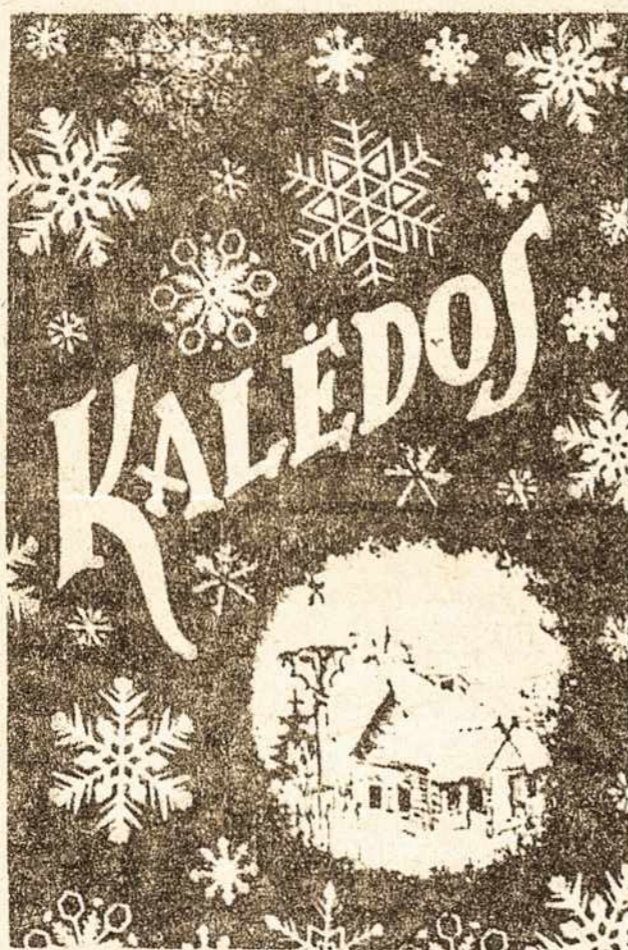
Kūčios yra paslapčių ir vienybės vakaras. Jos jungia Paskuti-

nę Vakarienę ir Bethejaus edžias. Taigi stalą puošia šieno žiupsneliai po balta staltiese, maldaknygė arba Šventas Raštas, plotkelė arba plotkelės ir paguldytas kryželis.

Išklausę evangelijos ir maldos, dalinamės viena plotkele, šeimos galvos su visais laužoma, arba kiekvienas kitam siūlome dalintis savo plotkele, tuo pačiu linkėdami sveikiems ir laimingiems sulaukti kitų šventų Kalėdų.

KŪČIŲ STALAS

Šeiminiškė kasdien ruošia va-

karienę. Kartais ji ruošia ir iškilmingą puotą šeimos įvykiams atžymėti arba svečiams priimti. Bet Kūčių vakarienė yra visai kas kita: dvylika valgių yra pasnikiški ir simbolizuoja dvylika apaštalų.

Šeiminiškė žino tai, ir todėl jos rankos pagarbiai ruošia kviečius, pasaldintus medum, plokščius arba apskritus slyžikus su agu-

nų pienu — galimas dalykas, kad slyžikai kadaise buvo vartojami vietoj paplotėlio — avių bei spanguolių kisielių, džiovintų vaisių kompotą, barščius, šutintų kopūstų, grybų, silkių, įvairios žuvies, ypač seliavų, bulvių, miežių gruce ir dar kitų, čia nemintų valgių, būdingų toms vieto-

vėms Lietuvoje, iš kur ji arba jos tėvai kilę.

Svaigiųjų gėrimų per Kūčių vakarienę negeriama. Kai kur Lietuvoje buvo geriamas iš šermukšnio uogų išspaustas skystimas. Šiaip gerdavo arbatą, kartais su uogiene.

OS MAIORES DO "ZILVITIS" EM MOVIMENTO EMPENHADO...

Como já havia sido programado, o grupo dos maiores do „Zilvitis” viajou para Bragança Paulista, sítio Tijunélis, em 2 de dezembro de 1973.

Finalidade: discutir para tentar a realização da difícil tarefa: „Formar a personalidade em sincera amizade.” Além da discussão, o grupo se prontificou a realizar certas atividades para a perfeita socialização dos elementos que realmente querem participar.

Foi celebrada a missa campal, a qual surtiu, mais uma vez, o efeito esperado: pode-se notar o que Cristo quiz nos ensinar...deixando-nos este impressionante memorial da Sua morte por amizade.

NB: mais detalhes, serão publicados num artigo p.f.

Marita A.

INQUÉRITO

Convidamos a todos responder ao seguinte inquérito e entregá-lo até o dia 9/12 numa das paróquias dos Padres lituanos, na Moóca ou V. Zelina.

FILHO (A) - NOME

Em quantos acampamentos já participou? Aonde?

Qual era a sua idade?

O que néles gostou mais?

O que néles gostou menos?

O que néles aprendeu?

Se participar nestas férias num acampamento, o que gostaria encontrar néle?

PAIS - NOME, ENDERÊÇO

Baseando-se sobre o que os filhos contam e o que pessoalmente podia ver, gostaria que seus filhos (as) participassem nas próximas férias num acampamento?

Prefere que seja de uma semana ou de 10 dias?

Seria: os próximos acampamentos seriam do dia 6 ao dia 12/01/74 ou de 13 a 20 de 01/74 (para menores de 10 a 13 an.) e do dia 13 ao dia 20/1/74 ou do dia 21 a 27/01/74 para os maiores, de 14 a 18 anos.

Prefere que seja num sítio, casa ou em barracas?

Caso não quisesse que seus filhos acampassem, poderia por gentileza dizer o porque?

SUGESTÕES: PAIS E FILHOS

Agradecemos pela sua colaboração

Padres salesianos de V. Zelina

APKLAUSINĖJIMAS

Prašome tėvu ir vaikų atsakyti šiuos klausimus ir atsakymus įteikti Mookos ar V. Zelinos klebonijose iki gruodžio 9 d.

KLAUSIMAI VAIKAMS

1. Vardas, pavardė.
2. Kiek kartu ir kur stovyklavai?
3. Kokio buvai amžiaus?
4. Kas Tau daugiausia patiko?
5. Kas Tau mažiausia patiko?

ALGIMANTAS

VINCAS PIETARIS

Mūsų Lietuva Mažiesiems

CANTINHO DA SAÚDE

Ri melhor quem tem bons dentes.

Dr. Victor P. Saulytis
C.Dentista Sanitarista

O dente pode ter uma, 2, 3 até 4 ou mais raízes e estas por sua vez podem estar retas, curvas em forma de baioneta etc: daí a necessidade de tirar radiografias por ocasião de um tratamento mais complicado.

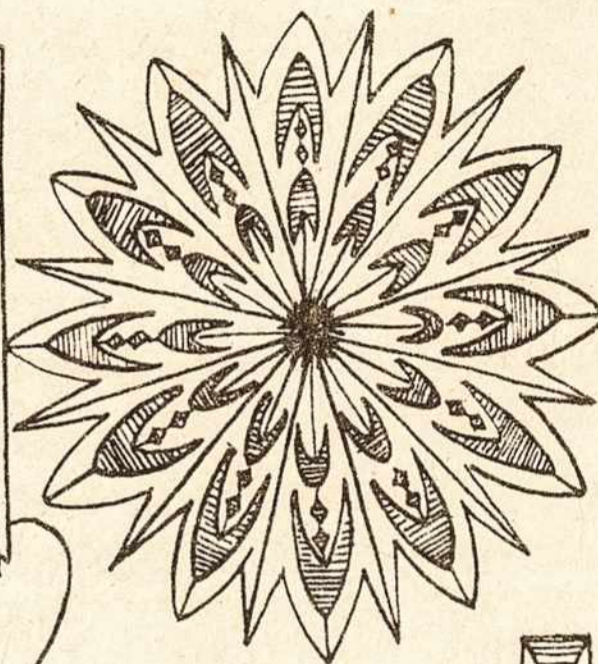
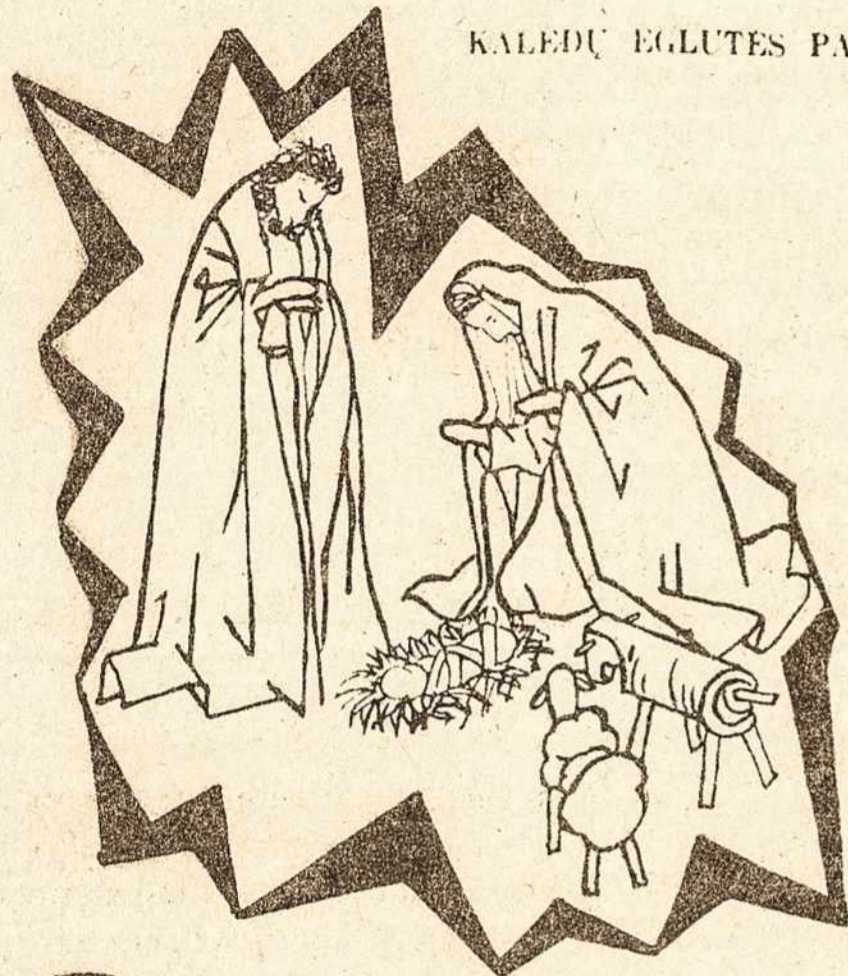
Assim como o esmalte recobre a corôa, o cimento recobre a raiz e serve também para fixar o dente ao osso através de fibras orgânicas que o unem até o osso.

Essas fibras servem como amortecedores de traumas sobre os dentes dentro de um limite razoável de compressão, além de outras finalidades como ligar um dente ao outro etc

continúa

KALEDŲ EGLUTES PAPUOSIMAI

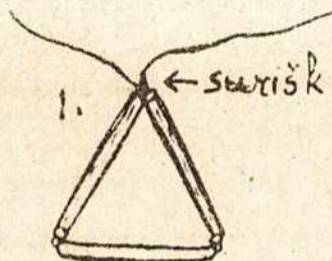
EGLUTES ŽVAIGŽDĖ

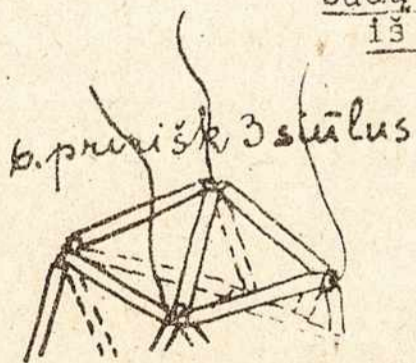
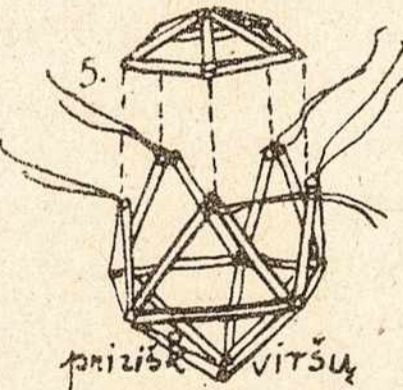
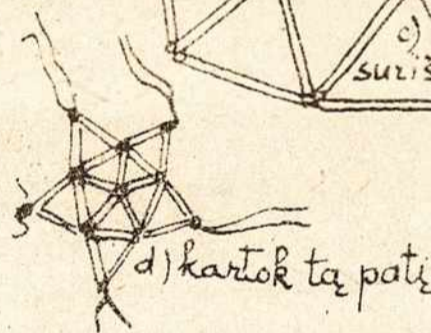
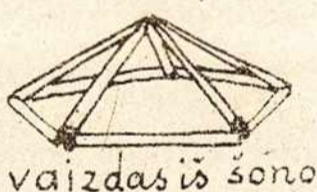
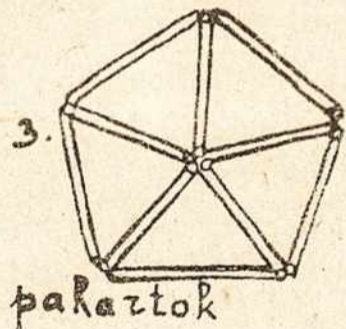
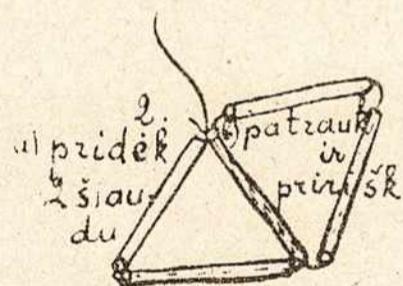
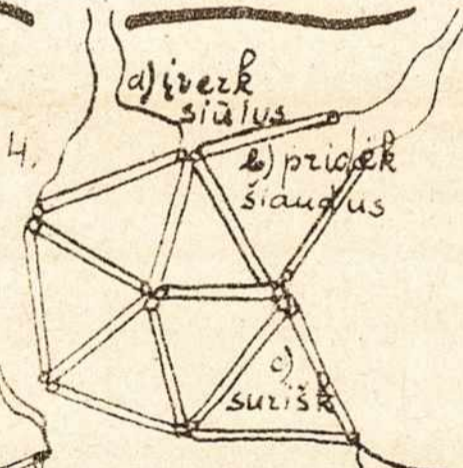
Sulankstyti popierių. Iškirpti numatytą "raštą". Praverti siūlą. Siūlu su traukti. Viršutinę dalį išskleisti. Jei maža vieno lapo apskritimui padaryti, kirpti kelius ir juos sulipinti.

Popier. gali būti įvairių spalvų. Labai tinka auksin', sidabrinė ir k. spal

VĖL KITOKIA ŠIAUDELIŲ ŽVAIGŽDĖ:

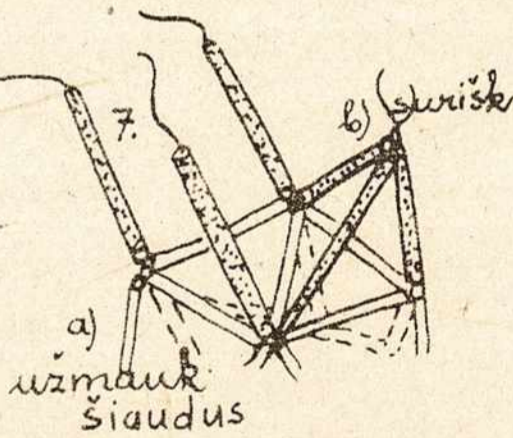

Sek brėžinėlius iš eilės ir lengvai išmoksi, kaip padaryti šitą žvaigždę iš šiaudelių ir siūlo.

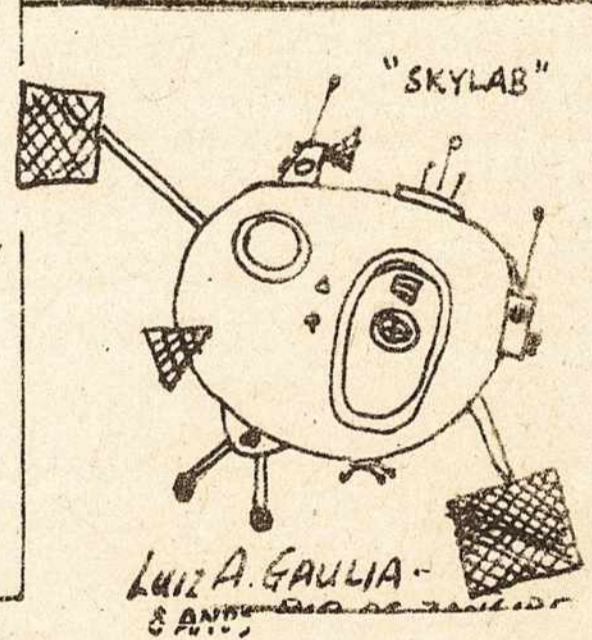

Surask, kas gali parodyti dar kitoki būdą žvaigždeles daryti iš šiaudelių.

Padaryk ju daugiau!

6. Ka stovyklose išmokai?
 7. Jeigu šiais metais dalyvautum, ko no KLAUSIMAI TĖVAMS
 1. Vardas, pavardė, adresas
 2. Iš to ką Jūsų vaikai pasakojo arba ką patys matėte, ar norėtumėte, kad Jūsų vaikai šią vasarą stovyklautų?
 3. Ar stovykla turėtų būti savaitės ar dešimtys dienu?
 4. MAŽESNIESIEMS (nuo 10 iki 13 metų) numatytos dvi galimybės - 1974 sausio 6 - 12 arba 13 - 20 dienomis. VYRESNIESIEMS (nuo 14 iki 18 m 1974 sausio 13 - 20 arba 21 - 27 dienomis.
 5. Ar pageidautumėte, kad stovykla vyktų vasarvietės namukuose ar palapinėse?
 6. Jeigu nenorite, kad Jūsų vaikai stovyklautų, prašome pasakyti priežastis.
 7. Tėvų ir vaikų sumanymai ir siūlymai.
- Dėkojame už bendradarbiavimą
Tėvai Saleziečiai, V. Zelina.

D. BASTYS

IRUTĖ ir KĘSTUTIS

Literatūra · Dailė · Mokslo

APIE GEDIMINO STULPŲ KILMĘ I. PAVILANIENĖ

I

Gedimino stulpai – sakytum kasdiene sąvoka kiekieno lietuvių žodyne, simbolizuojanti jo tėvynę, jos bręstį ir didybę. Gedimino stulpai – tai tautinis ženklas, kuris vien savo pavadinimo dėka primena D. I. Kunigaikštį Gediminą ir jo įkurtą Lietuvos sostinę Vilnių.

Natūralu, kad, nesigilinant į šio ženklo kilmę, jis teigia paties Gedimino sukurtą herbą, vaizduojantį jo sostinės, o tuo pačiu ir valstybės suverenumą. (Gedimino stulpai vadinami ir Gedimino vartais, o vartai heraldikoj dažnas reiškinys, slepiąs savyje ne priklausomumo sąvoką). (LE)

Tačiau trūksta įrodymų, pateisinančių tokį Gedimino stulpų atsiradimą. Priešingai, nėra net gi tikra, kad pats Gediminas būtų šį ženklą betkada vartojęs. Jo laikų išlikusiuose piniguose tėra atvaizduotas sėdintis soste valdovas. Gedimino stulpai gi pirmą sykį išliko iš Vytauto Didžiojo laikų (1). Akivaizdų tokios vėlyvos datos, kada aptinkams Gedimino stulpų ženklas, suprantama, kad buvo bandyta aiškinti jų kilmę, remiantis Vytauto Didžiojo laikais atsiradusia teorija apie romėnišką lietuvių kilmę. Istorikas I. Jonynas irgi daleidžia, kad Gedimino stulpai buvo perimti iš italų didikų šeimos Colonna ("Columna" – "stulpas"), su kuria Lietuvių kunigaikščiai būk tai būvę susigiminiavę. Tos pačios teorijos įtakoj Mykolas Lietuvis savo "Fragmentuose" rašo, kad žodis "lietuviai" kilęs iš "italai", kuris pasikeitė į "litalai" ir pagaliau įgavo formą "lietuviai".

Gal ir viliojanti hipotezė, bet deja, nepagrįsta nei istorija nei kalbotyra.

Kodėl nedaleisti, kad Gedimino stulpų ar vartų ženklas galėtų turėti visiškai skirtingą kilmę?

Tokia mintis nenoromis peršasi lankant kraštus, vartojančius kiniečių rašymo būdą. Toks kraštas yra ir Japonija, pasisavinusi VII š. ne tik kiniečių religiją, meną, bet ir kiniečių rašybą.

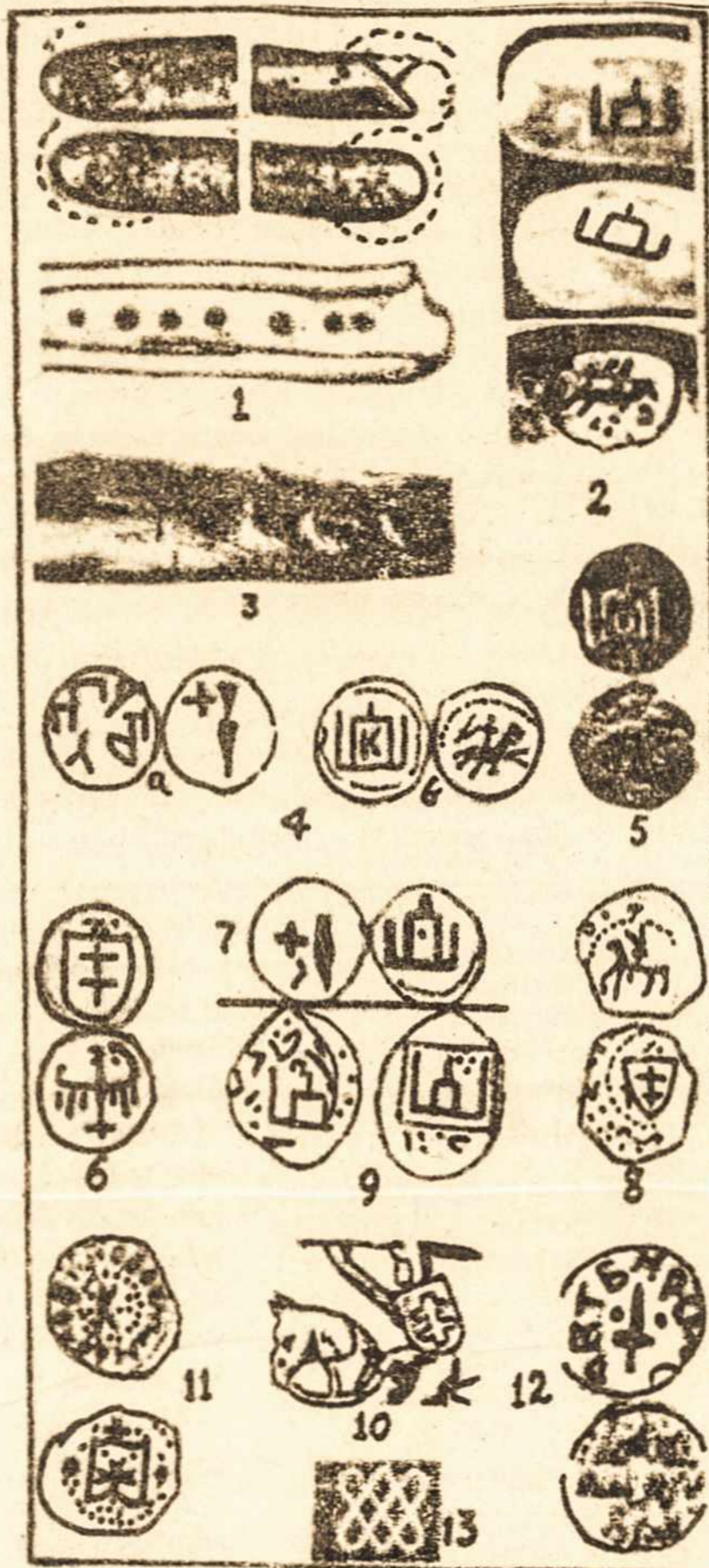
Bet kadangi japonai perėmė raštą iš kiniečių, o taip pat kadangi Lietuva, istorijos bėgyje nėra turėjusi ryšių su Japonija, – reikia pažiūrėti į šio ženklo reikšmę kiniečių kalboj, kuri, su mongolų pagalba, jau būtų galėjusi turėti įtakos ir į Aukso Ordos priešų žemę – Lietuvą.

Ženklas (3) arba (4) (kin. tariamas "shan") pagal didįjį Matthews kiniečių anglų k. žodyną gali turėti, be pagrindinės reikšmės "kalnas", dar ir sekančias prasmes: pav. "kalva", "kalnų grandinė", o sudėtinuose ženkluose – ideogramose – gali reikšti tarp kitko ir: "kalnų viršūnė", "laikinam apsigynimui ant kalvos pastatyta pilis", "uola"/"karaliaus kapas"; dar toliau: "kraštas", "gimtas kraštas" ir bendrai visa kas yra didinga (L. Wieger).

Vertimų įvairumas yra būdingas kiniečių kalbai, t.y. vieno ir to paties ženklo naudojimas kelioms artimoms sąvokoms arba keliolikai fonetinių sinonimų išreikšti.

Minetos, su ženklu (5) surištos sąvokos, labai lengvai galėjo tapti reikšmeniu sostinės, pastatytos ant kalno ir tuo būdu pasidaryti Gedimino įsteigto Vilniaus herbu.

Tų dviejų ženklų stebėtinai panašumas, sakytum tapatybė, skatina įsiskirti tarp jų ryšio, ypač kad, ir istorinės aplinkybės leidžia mintims vystytis ta kryptimi ir bandyti pateisinti kinietišką Gedimino stulpų kilmę.

IS J. K. KARIO "SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGAI"

Nagrinęjant galimybę, kad Gedimino stulpų simbolis buvo paskolintas iš kiniečių, du faktai kalba tokios hipotezės naudai. 1) Mongolų įtaka į Rytų Europą ir visą aną meto pasaulį; 2) Gedimino stulpų išlikimas iš Vytauto Didžiojo laikų, t.y. iš laikų, kada Lietuvos valstybė buvo pasiekusi didžiausios galybės ir turėjo daugiausia kontaktų su totoriais.

Kalbant apie mongolų įtaką ir santykius su Lietuva reikia nuolat prisiminti, kad tie mongolai, kurie visų jų užvaldytų tautų istorijose vaizduojami tik kaip žiaurūs, barbariški užkariautojai ir krašto niokotojai (6) šimtmečių bėgyje buvo persiėmę jų pavergtų kraštų kultūromis, o pirmoj eilėj Kinijos, kurios užkariavimu prasidėjo mongolų imperija.

Mongolai gerai pažinojo Kiniją ir jos kultūrą. Džengiskano vadovaujami jie 1211 m. peržengė kinų sieną ir 1215 m. užėmė Pekingą.

Jau Džengiskanai, iki mirties likęs tikru nomadu, gerbė ir klausė patarimų kiniečių išminčiaus filosofo Je Liu Chutsai, neminint apie amatininkus, menininkus ir kitus mokytus žmones, kuriuos mongolai imdavo į belaisvę ir gabendavo į savo dykumų sostinę Karakorum, kur pastarieji tęsė savo mokslinį darbą ar amata. Mongolai kariavo, bet mandarinai administravo užvaldytus kraštus. Karo žygių metu kiniečiai mokslininkai lydėjo hordą, darė topografinius žemėlapius.

Kablai Kanas buvo daugiau kinietis negu mongolas, jis įstige ki-

PR. NAUJOKAITIS

"Laužai ir kibirkstėlės" yra naujausias poetės O. B. Audronės poezijos rinkinys. Tai jaunajam skaitytojui skirta poezija. Rinkiniu ypač pasidžiaugs skautai, nes čia ras daug stovyklinio gyvenimo motyvų, pritaiktų dainelių. Gal ir nerastume skauto, kurs nemokėtų dainos "Tautinė stovykla" (muzika J. Gaidelio):

Miškas ir takeliai skautiškoj
globoj —
Tautinė stovykla čia kaip Lietuvoj.
Ošia lieknos pušys, šlama ažuolai —
Tautinėj stovykloj miela ir gerai...

Arba atsisveikinimo giesmė
prie paskutinio stovyklos laužo
(muzika F. Strolios):

Jau gėsta laužai,
Paskutiniai laužai,
Ir pakalnės kažinko nutyla —
Nebraidys čia jaunystė
Šešėliais tyliais,
Kai rūkas pašlaitėse kyla.

Bet ir laužams užgesus, dar il
gai stovykla pasilieka širdyse:

Tegul dega ugnis,
Zaizaruoja smagiai —
Stovykla širdyse lai gyvena.
Tai, sudiev, jums kalnai —
Laikinai, laikinai —
Nauji žingsniai į tolimas gena.

Stovyklinė nuotaika autorės išgyventa ir daugelyje stovyklinių eilėraščių gyvai išreikšta. Nuotaikingi ir sklandūs eilėraščiai yra ir "Paukštytės", "Pašlaitė", "Broli", "Naktis", "Širdųžėj Lietuva", "Čigonėlis" dainelė šokiui.

Zinoma, pasitaiko ir silpnesnių, kaip "Grybai Elmhurste", "Sv. Kazimieras", "Pavasarejant" (nepavykę antras ir trečias posmeliai). Sklandesnis turėtų būti ir pasveikinimo eilėraštis "Sveiki" (Stovykla jūsų laukė ikšiolei... Stovyklos fone...). Nepagirtinas ir toks posmelis:

Ačiū, seselėms,
Už šiltą naktį,
O šieno broliams
Už šieną patį.

Prie skautiškoj eilėraščių nesiderina nei grynai asmeninis eilėraštis "Vasaros draugei", nei supasakintas Niujorko vaizdas "Milžinas".

Rinkinys suskirstytas į 4 skyrius. Pirmasis skyrelis "Laužai ir (tasa 8 psl.) (tasa 8 psl.)

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkienė

Kartais mums pasirodo, kad gyvename tokia krašte, kuris nuo vakarinės Europos kraštų yra atsilikęs pora šimtų metų. Taip galvodami nedaug perdėjome.

Labai lėtai slenka laikas. Šį rytą gavome ne pusę kepaluko duonos, bet tik ketvirtadalį, nes ir duona ir arkliena visai baigiasi. Kruopų jau senokai nebėra. Visi laukiame Petkos su maistu atvažiuojant.

Gera, kad šiandien šienaujame sausumoje. Bet jau greit pavargstu ir dar vis neišmokau gerai pasipustyti dalgio. Šienavimo technikos, sovietiniu terminu tariant, niekaip negaliu išsivinti.

Dirbame, vis matuojame šešėlių ir laukiame pietų. Šiaip taip sulaukėme vidurdienio, ir Froska ir Dunia ragina mus eiti pietų. Einant jau neberūpi nusiprausti ir atsigavinti šaltu vandenėliu, bet kasame sarakas ir skiname česnako lapus.

Užimame prie laužo, savo vietas. Šiandien sriubytė labai skysta, o mėsos tik vienas kašnelis. Jau nebepeikiame ir arklienos, kad tik jos būtų ir ją truputį žmoniškiau pagamintų.

Greitai papietavome. Šiandien mažai pailsėsime,

O B. Audronės

LAUŽAI IR KIBIRKŠTELĖS

(tasa iš 7 psl.)

kibirkštėlės" skirtas skautų stovykloms. Antrasis skyrelis "Karalius" dvelkia religine mintimi. Atviros maldos nuotaika išreikšta pirmame to skyriaus eilėraštyje "Karalius". Kiti gerieji šio skyriaus eilėraščiai yra "Pavasaris", "Ačiū Tau", "Velykos", "Tau, Tėvyne mylima".

Trečiasis skyrius "Lizdelis verandoje" skirtas šeimos santykiams. Mano nuomone, grynai asmeninio pobūdžio sveikinimai, linkėjimai, moralai į viešą rinkinį nedėtini. O jų šiame rinkinyje gana daug. Tik tokio pobūdžio, kaip "Ramunė Daisy" — jau stipriai apibendrinta, nors ir turi individualų atvejį savo turinyje, gali būti įdomūs ir pašaliečiams, gali ir juos liesti savo bendrais, visuotinesniais motyvais:

Ramunėlė augo,
Gi užaugo Daisy —
Miela Ramunėle,
Vai, kaip liūdna baisiai...

Ketvirtasis skyrius "Žiogelio smuikas" skirtas, rodos, patiemams mažiesiems skaitytojams. Čia išsiskiria sklandumu ir sugestyvumu "Į Maironio mokyklą":

Tyku-taku, tyku-taku,
Į mokyklą ratai sako.
Požeminis bildu-baldu,
Ir sušildo ir sušaldo.

Skaitom knygą, rašom raštą
Ir dainas to mielo krašto —
Ne arabų ir ne rusų —
Lietuva — tėvynė mūsų...

Dauguma šio skyriaus eilėraščių — sklandūs. Tokie ir turi būti eilėraščiai mažiesiems. Audronė neperkrauna eilėraštų

nes norime savo būdoje drėgną žolę pakeisti sausu šieniu. Darbą metu/savais reikalais negalima rūpintis ir sau viskas reikia pasidaryti poilsio metu. Parsinėšime sauso kvepiančio šieno, palapinės aslą apklojome šakomis, o ant jų pasiklojome puikų, minkštą šieno patalą. Grįžusios prie laužo, dar kiek prigulėme, bet tuojau prikėlė ir vėl išvarė dirbti.

Dalgiais švaistomės po pievą. Žolė didelė, sodri ir siekia iki kelių, bet darbą labai kliudo krūmai, kumpai ir laukinės akacijos, kurių čia visur pilna. Saulė kaitina ir labai norisi nusimesti švarkus, bet negalima, nes tie pakrūmių ilgakojai uodai ir mikroskopinės moškos negailestingai piauna. Jų sukandžioti mūsų paakai jau visai užtinę.

Valiojame Sibiro lygioje lankelėje ir verčiame storas pradalgėles. Vakaraš ateina tįjūnas, apmatuoja mūsų nupiautą pievą, užsirašo savo užrašų knygtėn, kurioje kraunasi mūsų darbdieniai.

Jau ir pirmadienio vakaras. Turi su maistu atvažiuoti Petka. Dieną vargais negalais prastūmėme, bet alkani vos laikomės ant kojų. Slenkame šliužo žingsniais stovyklon. Pagalvojus apie sausu šieniu išklotą palapinę, darosi gera gera...

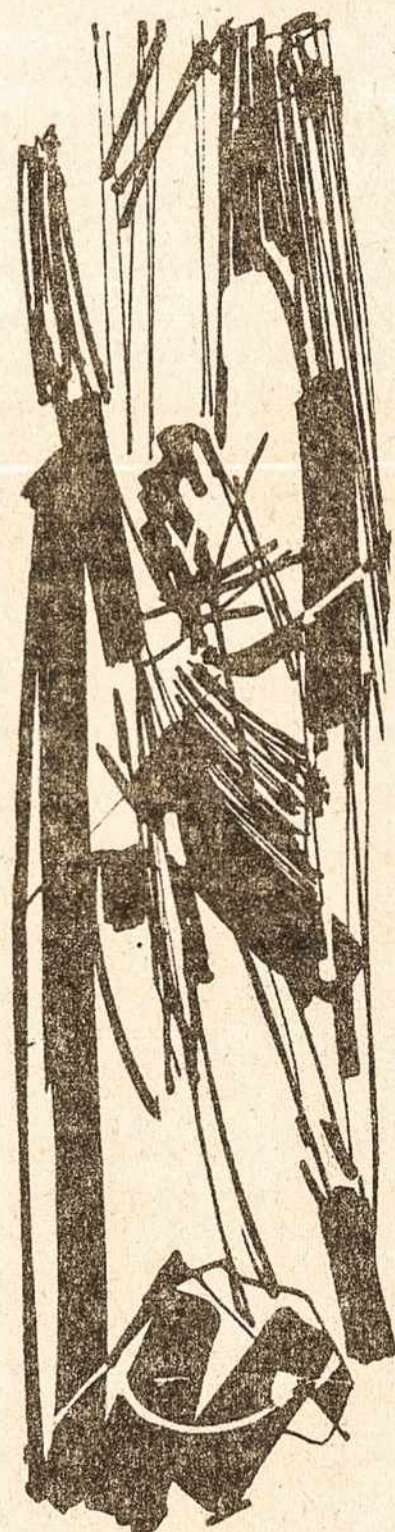
PAGALIAU ATVAŽIAVO PETKA

Ant laužo gerokai užkrauname malkų. Labai gražu, kai ugnies apšviestame ore milijonai uodų gruce grūda, bet prie mūsų nesiartina. Visai nesvarbu, kad dūmai graužia akis. Niekas nesistebi, kad visų drabu-

žiai kaip kaminkrečių. Gyvuliai ir tie ieško prieglobsčio dūmų debesėliuose. Arklių niekas neriša ir negauno. Jie patys skabinėja žolę aplink laužą ir nuo jo nutolsta. Tik meškai pasirodžius, jie labai išsigąsta ir išbėgioja, bet praėjus aliarmui ir neprašytą viešnią nuvijus taigon, vėl glaudžiasi prie žmonių ir stengiasi laikytis dūmuose.

Sėdime prie laužo, ilsimės, džiovinamės ir vakarienuojame. Aš duonos vakarienei jau nebeturiu. Išgeriu tik puoduką vandens, nes girdėjau, kad ir vandeniui žmogus dar kurį laiką gali gyventi. Rusai turėjo iš namų atsivežę bandučių, tai dabar jas grumsnoja. Bėga seilės žiūrint į valgančius, bet niekas nepasiūlo nė trupinėlio. Tremtiniai Geležiniai dar truputį turi ir lietuviškų lašinių. Tai jau didelė prabanga.

Tamsoje pasigirsta keiksmiais palydimas „cob-cebe“. Taip sibiriečiai ragina jautį, kada tas užsinaravija, sustoja ir nenori savo varovo klausyti. Iš kur čia bus noras eiti ir dar vežimą vežti. Kolchoze arklių maža, nedaug ir jaučių. Vis dirba, o pasiganyti nėra laiko. Taip ir slenka jautelis, lėtai statinėdamas pavargusias kojas. Gerai dar, kad atėjo. Galėjo atsigulti baloje ir tiek. Darbiniai jaučiai ir taip padaro. Šį kartą greičiausiai pabijojo peilio.

TELESFORAS
VALIUS
„NAKTIS“

Visi bėga pasitikti Petkos. Vieni stumia ratus, kiti jau nestygsta vietoje ir tuojau nori sužinoti kaimo naujienas. Karas, tad visiems įdomu, kas girdisi frontuose.

Vežimas nedidelis. Atvežė pusmaišį duonos, truputį mėsos ir kruopų. Pridėta krepšelių su maistu, kurį siunčia iš kaimo motinos ar žmonos. Bet mums nėra kas atsiųstų. Atvežė ir laikraščius. Tuojau visi atsirinko savo maistą ir nusinesė būdosna. Vieni dar susėdę skaito laikraščius, o kiti jau tuojau plėšo ir suka papirosus.

Vyrai šnekasi, kad laikraščiai blogai rašo. Vokiečių armijos žygiuoja pirmyn ir stumiasi Rusijos gilumon. Vėl kibirkštėlė vilties, užslopinta dabartinio mūsų gyvenimo, atbunda giliai pasąmonėje. Nostalgija ir neviltingas ima viršų. Daug pergyvenimų, esame alkani ir pervargę nuo šienapiūtės darbu.

Vietiniams viskas rūpi. Jie klausinėja Petką, ką paskerdė ir kokią mėsą atgabeno. Vežikas pasakoja kad sirgdivienas veršis, tad jį pribaižė ir jo mėsą mums atvežė. Bendrame katile žmonės viską suvalgo.

Ruselis skuba pranešti, kad visus likusius kaimo vyrus pašaukė armijon ir jie rytoj išvažiuoja. Jaunesni vyrai susirūpinę ir gailisi savo draugų, nes per daugelį vargingo gyvenimo metų susicementavo ir suaugo į vienalytę bendruomenę.

kų sudetingais poetiniais įvaizdžiais, žiūri loginio nuoseklumo aiškumo. Tik kaikur aiškumą aptemdo brūkšnys ir daugtaškis. Prie šio skyriaus silpnesniųjų kūrinių priklauso eiliuota pasaka "Gaidelis ir katinėlis". Pasakos turinys, be abejonės, daugeliui žinomas. Tada skaitytojas pritraukiamas eiliavimo lengvumu, ritmu, gerai atliepiančiais rimais. O viso to šioje pasakoje pasigendame. Skaitytojo netraukia šitokie sunkiai sulipdyti posmeliai:

Sau poterioavo rainis,
Prieš pusrytį kasryt —
Gaidelis buvo dainius,
Gražus — neapsakyt.

Rinkinys iliustruotas iš "Eglutės" parinktais dail. P. Osmolskio piešiniais. Iliustracijos gerai pritaikytos. Spaudė "Immaculata Press" Putname. Viršelis pieštas A. Bartytės. Leidėjas nenurodytas, kaina nepažymėta. Rinkinyje yra 75 eilėraščiai, sudėti į 100 psl. Rinkinys bus parankus skautams, jaunųjų stovykloms ir šeštadieninėms mokykloms. (Tėviškės Žiburiai)

Gedimino stulpų kilmė (iš 7 psl.)

niečių Yen dinastiją ir savo imperijos centrą perkėlė iš Karakorum į Pekingą. Visos Kinijos valdovas — Kublai Kanas priėmė visus kinietiškus papročius.

Taigi, jau XIII š. pabaigoj Rusija ir Ukraina buvo valdomos mongolo, priėmusio kinietiškus papročius.

Pažvelgus į Lietuvos istoriją, irgi nuolat susiduriame su mongolų faktu. Nes, nors Lietuvos kunigaikščiai daug jėgų ir pastangų padėjo kryžiuočiams nugalėti, — politiniai ir ekonominiai santykiai su Rytais, ypač valstybės klestėjimo metu, buvo daug tamparesni negu su Vakaraš. Prisiminus Lietuvos Didžiųjų kunigaikščių vaidmenį Rusijos kunigaikštysčių politiniame gyvenime ir žinant, kokią lemiantį vaidmenį totoriai suvaidino Rusijos istorijoj (200 metų totorių jungo) — nenuostabu, kad ir Lietuva turėjo kontaktų su tais klajūnais — užpuolikais.

1) Nors XIV š. pabaigoj jau ir įsivyravę Vytis kaipo Vilniaus ir D. L. Kunigaikštystės ženklas — dar Žalgirio mūšio metu, pasak vokiečių metraščių, G. Stulpai buvo laikomi svarbiausių Lietuvos tautiniu ženklu. Vytis gi pirmą sykį užfiksuota Kęstučio laikų monetose. Vėliau Vytautas pakartojo raitelį savo monetose 90-ais metais.

2) Piktograma — labai suprastintas daikto piešinys, pavaizdavimas. Seniausiam kiniečių žodyne buvo 364 paveikslai ir 125 ženklai abstrakčioms sąvokoms pavaizduoti. Po kelių modifikacijų — mūsų eros pradžioj randama 7.000 ženklų, o XVIII a. jau 40.000, kurių tik 1/10 plačiai vartojamų.

(Tąsa sekančiame nr.)

6) Mongolai patys nerašė — apie juos skaitome tik jų priešų kronikose

(Moteris)

MŪSŲ ŽINIOS

PAJŪRIO ŽINIOS

Pereitą savaitę aplankyta: Guarujá - 5 šeimos, Santos - 28 šeimos, São Vicente - 20 šeimų. Kai kurie gyventojai čia dirba ar dirbo daugelį metų, o kiti, išėję į pensiją atsikraustė į pajūrį pasilsėti. Tokių šeimų atsiranda vis daugiau.

GUARUJÁ

Seniau Jundiaí gyvenęs Liudvikas Stefanavičius su žmona Elena turi namą prie Praia do Tombo, kur dažnai išplaukia žuvauti, net 30 km. į jūrą, kartais senovišku laiveliu, išskaptuoto iš medžio. Jis parodė fotografiją 300 kg. rajos, kurią pagavo po dviejų valandų kovos. Jos mėsa esanti skani, nors uodegoje ir prie sparnų yra nuodingi dygliai.

Edvardas ir Ona Pažeros neseniai persikraustė į naujai pastatytą dešimties butų „Pensão Neptuno“, Rua Monte Negro, 90. E. Pažera buvo mokytoju Lietuvoje, o atvykęs į Braziliją dėstė lietuviškose mokyklose, kuriose prieš 40 metų įsteigė skautus. Jų skaičius dar prieš antrąjį pasaulinį karą pasiekė net 200 vaikų prie keturių mokyklų. Kartu su skautiška veikla vienetai užsiėmė sportu. Du žaidėjai net pasiekė miesto ir P. Amerikos stalo teniso pirmenybės (Urbaitis ir Godliauskas).

Kaip žinoma, Liuda Majienė ir Stasys bei Marija Remenčiai taip pat turi pensionus Guarujoje.

SANTOS

Maždaug pusė visų šeimų čia gyvena 40 metų ar daugiau, nes vyrai dirbo uosto tarnyboje. Todėl ir gyvena daugiausia Ponta da Praia srityje. O vėliau iš São Paulo atsikėlę gyvena išsisklaidę po visą miestą, dažnai ten, kur iš seno turėjo vasarnamius ar butus savaitgaliams ar atostogoms.

Naujoje įstaigoje įsitaisė Vladas Pumputis, su šeima, prieš trejus metus atvykęs į Santos. Savo firmoje „Refrigeração Lieberg“, Av. Siqueira Campos, 371/375, taiso įvairių rūšių šaldytuvus ir oro vėsintuvus.

Liudviko ir Marijos Linkevičiūtės Locikų sūnus Rogério Luiz perkeltas į Brasilią, kur dirba léktuvų mechaniku. Adolfas Petruškevičius, studijodamas teisę, jau verčiasi nuosavybių prekyba. Jono ir Antonijos Kamarauskų sūnus Ed-

son gyvena Santo André, kur turi plokštelių krautuvę. Naujoje vietoje, prie orchidėjų sodu, „Loja Orquidário“ veda Leopoldas Vasiliauskas.

Šiuo metu pas Baltinius lankosi rašytojo A. Vaičiuliaičio žmona iš Washingtono, JAV. Jadvyga Kasanavičienė iš Mookos dabar gyvena su savo dukterimi Stefanija Santose.

Kapt. Jonas Budzilas, Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris, patikslino dažnai vartojamą išsireiškiamą pirmiesiems kariams atžymėti. Paprastai žmonės sako ir spaudoje rašoma „Savanoris - kūrėjas“, o pagal 1928 metais išduotus pažymėjimus turėtų būti „Kūrėjas - savanoris“.

Šeimose dažnai pasakojama atsilankiusiam kunigui apie įsikūrimą Brazilijoje prieš 45 ar pn. metus. Vienas įdomiausių nuotykių, girdėtas Santose, yra iš Mykolo Trigarso, kuris pirma gyveno Urugvajuje, o paskui pėsčias per 76 dienas atėjo iš Montevideo iki Itararé, SP, iš kur į São Paulį jam traukinio bilietą nupirkti padėjo kitas imigrantas, susitikęs jį stotyje.

S. VICENTE

Iš São Paulo į buvusį savo vasarnamį atsikraustė Ona Dubrovienė su vyru, kadangi jų vaikaitis Adalbertas Santose studijuoja mediciną, į fakultetą įstojęs būdamas tik 17 metų. Dabar lanko jau tretįjį kursą. Jau seniai prekyba verčiasi F. ir K. Sipavičiai, turį „Papelaria Santo Antonio“ pačiame centre, ir Kaminskaitė su vyru, vedą didelę krautuvę „Bazar Ideal Ferragens“ Rua XV de Novembro, 299.

Lietuviai S. Vicente gyvena gerokai išsisklaidę, nors vieni kitus pažįsta, susitinka kortomis palošti (ypatingai pensininkai).

LIETUVIŲ SAJUNGOS-ALIANČA METINĖS

Seniausia šiame krašte lietuvių organizacija - Lietuvių Sąjunga-Aliança - lapkričio mėn. atšventė savo metines, keturiasdešimt dvejus sekmingo darbo metus. Keturiasdešimts ir du metai organizacijos gyvenime gana ilgas amžius, didelis laiko tarpas. Praleisti ir istorijos praeitin nulydėti išgyventi metai, emigrantų gyvenime labai reikšmingi, verti prisiminimų, o taip pat ir lietuvių pagarbos. Lietuvių Sąjunga Brazilijoje (Aliança)

gimė, brendo ir veikė ne savo žemėje o svetimame krašte. Leido savo gyvybės diegus neįgimtose sąlygose, naujoje aplinkoje, po svetimų dangumi, tad ir jos darbas darėsi dvigubai sunkesnis, daugiau energijos ir didesno ryžto reikalavo, rodyti lietuviams ateiviams į šviesesnę buitį.

Sunkūs buvo Sąjungos-Aliança pirmieji žingsniai, nelengvi jie buvo ir jos amžiui bręstant. Jei pirmaisiais gyvenimo metais lietuviškas horizontas buvo platus, tai augant jos amžiui, siaurėjo tie kontūrai ir jie darėsi tamsesni, tautinis gyvybės pulsas silpnėjo. Lietuvių Sąjunga Brazilijoje (Aliança) pergyveno daug saulėtų ir gražių dienų, nestigo jos gyvenime ir audringų momentų, kurių metu, kūrybinės jos jėgos buvo eikvojamos kovoje su pakelyje sutiktomis kliūtimis, skersai kelio stojančiomis negerovėmis. O vis dėlto, nepaisant viso šito, mūsų organizacija išliko gyva, nors, dalinai, fiziniai sužalota.

Minint Lietuvių Sąjungos-Aliança metines, maloniai prisimename jos nuveiktus darbus. Vien tik švietimo srityje jos atliktas darbas teigiamai nusveria pasireiškusių trūkumus. Tūkstančiai lietuviškos mokyklos baigimo pažymėjimai išduoti lietuvių vaikams, liudija Lietuvių Sąjungos-Aliança pastangas tarnauti lietuviybei. O kiek įvairaus darbo atlikta kitose srityse? Daug, labai daug.

Šių metinių proga, prisimintini Sąjungos ir sunkūs, grėsmingi momentai, iš kurių ji išėjo fiziniai sužalota, dalį savo pradinių jėgų netekusi, bet vis dėlto nepalūžo, nuo savo idealų nenusigrėžė. O idealas jos buvo - tarnauti lietuviams ateiviams, apjungti juos atklydusius čia, iš gimtojo krašto, ir beretėjančias lietuvių gretas, gauti ir šildyti tautine šiluma.

Apžvelgę Lietuvių Sąjungos-Aliança nueitą kelią ir atliktus kolonijai darbus, negalime tylomis praeiti nepaminėjus jos Vadovybės ir dedamų pastangų, vesti organizaciją mums artimu lietuviybės keliu. Pagerbdami Lietuvių Sąjungą-Aliança jos metinių proga, pagarbiai nusilenkiame ir jos Vadovybei, linkėdami ir toliau jai geriausios sėkmės, nusibrėžtuose lietuviško darbo plotuose. A.D.

RUOŠIAMASI NAUJŲ METŲ SUTIKIMUI

Kaip ir kitais metais, taip ir šiais, Sąjungos-Aliança Valdība ir Moterų sekcija jau pradėjo pasiruošimus Naujų Metų

IMIGRANTŲ DIENOJE

Iš 3 psl.

vaisių ir kitų valgių neturtingiesiems. Vargonai palydėjo portugališkai giedamas giesmes.

LAIMINO KAPELIONAI

Mišių pabaigoje prieš arkivyskupo palaiminimą, tautų kapelionai, kiekvienas savo kalba, prašė Dievo palaiminti savuosius, o kiekvienos tautos tikintieji persižėgnojo, kai laimino jų kunigas. Šiomet dalyvavo daugiau kunigų, negu pernai ar užpernai, tad palaūminimų buvo šiomis kalbomis: kroatų, slovėnų, vengrų, rusų, ukrainiečių, lenkų, prancūzų, vokiečių (įskaitant ir austrus ir šveicarus), anglų, portugalų, ispanų, korėjiečių, kiniečių, japonų, romėnų, italų, portugalų ir lietuvių.

Šiomet nebebuvo a.a. Tėvo Jono Bružiko, kuris dešimtį metų dalyvavo imigrantų kunigų veikloje ir labai mėgo bažnytinės šventės, kurios na itraukiami ir pagerbiami imigrantai Lietuvius atstovavo kun. A. Saulaitis, S.J.

SU VAIKAIS ANT KELIŲ

Kardinolas atsisėdo naujai padidintoje slovėnų bažnyčios saleje pirmoje eilėje, ant keliu pasisodinamas tos parapijos vaikučius, pasipuošusius tautiniais rūbais. Labai atidžiai sekė kiekvienos kolonijos pasirodymus, po jų pasveikindamas kiekvieną dalyvi atskirai.

Portugalai, lydimi būgno ir akordeono, pašoko keleta gyvu šokių: slovėnų keliasdešimt, kurių pusė vaiku, padainavo liaudies dainas, davusias progos pasireikšti mažiems vaikams ir puikiems moterų balsams: korėjiečių aštuonios poros jaunimo padainavo savo dainu, lydimu gitaru, pagal dainų ritmą scenoje vaikščiodami - net publika lingavo, palydėdama gražias dainas, o pats arkivyskupas, pasiklausęs kartojamų žodžių dainavo kartu.

Dvi kinietės pašoko su vėtyklėmis ir šilkiniais kaspiniais grakščius šokius; vengrai parodė gyvus ir tiksliai išpildytus šokius, įskaitant ir ju garsųjį čardasą labai greitu tempu: japonų programa išpildyta 16-kos vyresnio amžiaus moterų, šokusiu „vėliu“ šoki: po lietuvių dar sekė ukrainiečiai ir lenkai su dainomis ir šokiais.

Lietuvių dali išpildė 38-ios šokėjų poros - Žilvicio vyresnieji su trimis šokiais ir Nemunas su dviem. Scenon įnešė ne tik Lietuvos, bet ir Latvijos ir Estijos vėliavas ir IV Tautinių šokių šventės (1972 Cikagoje) įrašą „Nemunas - Brazilija“. Lietuvių programai vadovavo Jonas Lukoševičius.

Tęsinys 10 psl.

sutikimui. Kadangi vietos ribotos, tai ir norintieji dalyvauti, neprivalo vėluotis ir sau vietą rezervuoti.

MŪSŲ ŽINIOS

VEIKLOS KALENDORIUS

Gruodžio 7 d., 8:00 val. vak. Metinė akademikų vakariėnė Restorane Eduardo.

Gruodžio 9 d., 8:00 val. ryto Zelinoje renkasi jaunimas dalyvauti II studijų dienoje ir ruošti Pasaulio liet. jaunimo kongresą; Bragança Paulistoje nuo 10 iki 18 val.

Gruodžio 16 d., 16 val. šv. Kazimiero parap. salėje „Nemuno“ ansamblio pamaldos ir parengimas.

Gruodžio 20 d., Brazilijos Lietuvių Bendruomenės valdybos ir tarybos narių posėdis 20:00 val. Mookoje šv. Kazimiero parap. patalpose.

IMIGRANTU DIENOJE

Iš 9 psl.

Po maždaug pusantros valandos pasirodymų buvo trumpos vaišės, kurias, kaip ir anksčiau, parūpino slovenai.

Lietuvių jaunimas, turbūt, buvo skaitlingiausias, nors lietuvių kolonija nėra viena iš didžiausių São Paule. Tarp pasirodymų jie kalbėjosi su savo pažįstamais iš kitų tautų grupių, su kuriais jau keletą kartų tarptautiniuose pasirodymuose susitiko. Publikoje buvo ir keliasdešimt suaugusiųjų lietuvių.

Sekmadienį, gruodžio 2, pačiu geriausiu televizijos laiku - 20:30 - 21:00 val., TV Cultura - antrasis kanalas, pakartojo pernai įrašytą „Nemuno“ tautinių šokių programą „Ballet folclórico lituano.“

**TRISDEŠIMTOS DIENOS MIŠIOS
UŽ A.A. KOSTĄ MEŠKAUSKĄ
BUS LAPOJE, SEKMADIENĮ GRUODŽIO 16 DIENĄ, 16.30 VALANDA.**

ŽILVITIS

— kas, kur, kamte?

Dažnai girdima klausiant: kiek pagaliau, yra jaunimo sambūrių, kiek tautinių šokių grupių?

Jaunimo namai „Ramovė“ stengias apjungti visą Zelinos lietuviškąjį jaunimą, o, pageidaujant, taip pat ir iš kitur.

Prie Ramovės priklauso ir ateitininkai, ir kuriamieji skautai ir „Žilvičio“ tautinių šokių grupės. Bet „Žilvitis“ neapsiriboja vien šokių puoselėjimu, o ir tuo, kas palaiko liet. kultūrą. Dėl anksčiau įvykusių nesklaidumų, „Žilvičiui“ prisiėjo pereiti lyg per atsinaujinimo laikotarpį. Buvo išimaisę narių, kurie nesirūpino ugdyti savyje nei lietuviybės nei korektiško gyvenimo dėsnių.

Jaunimo yra visokio amžiaus, tai ir „Žilvitis“ turi savo padalinius:

— Kadangi prieš metus laiko duotas „Žilvičio“ vardas paugesnių žilvitiečių tautinių šokių grupei susiaurino „Žilvičio“ prasmę ir davė progos nesusipratimams, tai nuo šio laiko pačių didžiausių šokių grupė vadinsis kitu vardu, kurį paskelbsime vėliau.

— „Rūtelė“ yra „Žilvičio“ jaunesnis prieauglis.

— „Eglutė“ yra pačių mažiausių žilvitiečių grupė.

Išvadai, tiek vyresni, tiek „Rūtelė“, tiek „Eglutė“ nėra jokios skirtingos ar naujos organizacijos, bet natūralios „Žilvičio“ sambūrio šakos: Visos trys turi savo būstinę Ramovėje, nors, reikalui esant, gali panaudoti ir kitas sales. Jos yra kunigų saleziečių atsakingoje priežiūroje, po to, kai ponis M. Vinkšnaitienė pervedė „Žilvičio“ vadovybę į jų rankas.

Kunigai saleziečiai

PENKTADIENĮ, 30.XI., 20 val. „Rūtelė“ dalyvavo išskirtinai gražioje šventėje Kunigų Saleziečių mokykloje „externato Sta.Teresinha“, užbaigimo iškilmėse.

Seselių salėje buvo 500 pakviestu svečių, dauguma premijuojamų mokinių (apie 150) tėvai.

NEMUNAS RENGIA IŠLEISTUVES

Sekmadienį, gruodžio 16, Nemunas rengia T. Antanui Saulaičiui šeimyniškas išleistas. 14 v. bus mišios šv. Kazimiero salėje. Po mišių jaukus pobūvis ir pasivašinimas susineštais pyragais ir kitais gardumynais. Dalyvauti gali ir ne nemuniečiai, o visi, kas nori.

T.Saulaitis išvyks tik dviem mėnesiam. Grįš apie vidurį vasario Rengėjai

REIKIA MOTERS VAIKUI DABOTI.

A.a.Valeikienės dukté Giedrė gyvena Prancūzijoje, Paryžiuje. Jai reikalinga lietuviškas moteris ar vyresnio amžiaus mergina vaikučiui priežiūrai. Geras atlyginimas. Daugiau informaciją galima gauti M.L. r

redakcijoje, tel. 273-03-38

„Rūtelei“ duota šokti tik 10 minučių. Bet ji susilaukė tiek ovacijų, kad bendrame įvertinime, gale programos, laimėjo net pirmąją vietą.

Šokėjai grįžo namo su gražiais sviediniais, bet ypatingai su džiaugsmu, kad šauniai atstovavo liet. kolonijai, kuri pasirodymo metu buvo tinkamai pristatyta

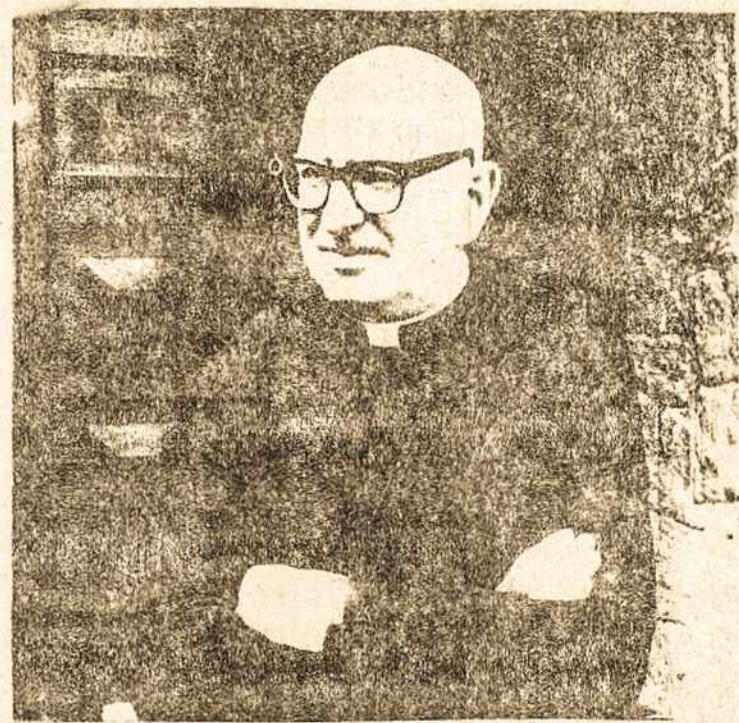
Dalyvis

“ŽILVITIEČIŲ” SPORTO GRUPĖ

Kiekvieną šeštadienį, seselių pranciškietų kolegijos „São Miguel“ kieme, dalis sporto mėgėjų susitinka 13.00 valandą krepšinio treneruotei. Grupei vadovauja Antanas Aleknavičius.

„Žilvitiečių“ sportininkai jau spėjo suorganizuoti keletą varžybų ir taip pat laimėti, kaip pav. paskutinį šeštadienį prieš „Arthur Friederich“ klubo komanda.

Sio „Mūsų Lietuvos“ numerio GARBES LEIDĖJAS PRELATAS ALEKSANDRAS ARMINAS

Garbusis Prelatas gruodžio 2 dieną kukliai paminėjo 65 metų gimtadienį. Dėkinga administracija linki jam dar ilgų, darbingų ir Dievo palaimos kupinų metų.

PADĖKA

Visiems dalyvavusiems mūsų brangaus Velionio KOSTO MEŠKAUSKO šermenyse ir laidotuvėse, ar pareiškusiems mums užuojautą, nuoširdžiausiai dėkojame.

Vanda Meškauskienė ir sūntis.

KALĖDOJIMAS

Šią ir kitą savaitę T. Petras Daugintis lankys šv. Kazimiero parapičius V. Ema, Sapopemba ir Parque São Lucas apylinkėse.

NEBEAPLANKYS

Nors pradėta lankyti šeimas jau rugsėjo pradžioje, bet nebus galima spėti aplankyti visas šv. Kazimiero parapijos šeimas. Šiomet stengėmės aplankyti toliausiai gyvenančias ir jau net porą ar daugiau metų nelankytas šeimas. Dėl to nebeaplankysim V. Prudentės, V. Belos, V. Alpinos, Utingos, Camilopolio ir miesto centro. Kalėdaičiais arba plotkelėmis malonėkit apsirūpinti Mookos ar Zelinos klebonijose, ar po sekmadienio mišiu savo bairuose.

Klebonas P. Daugintis

SEKMADIENĮ PO KALEDŲ
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE

įvyks GRAŽUS KALĖDINIS

KONCERTAS

Programą atliks L.R.K. BENDRUOMENĖS CHORAS
IR DEKLAMATORIAI. Pradžia 16 v.

MŪSŲ
LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa Postal. 4421
01000 São Paulo. ESP

Director Responsável
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator Jonas Kidytas
Administrador P. Daugintis

MEtinė PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.; Paskiro numerio kaina: 60 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsniai ir korespondencijas redakcija taisy, pertvariko savo nuožūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išveikia redakcijos ir leidėjų nuomone. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija netaisako. Laikraštis spaudinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai išteiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietu.